

"Muhakkak maslahat, mevhum mazarrata feda edilmez." ifadesini açıklar mısınız?

Muhakkak maslahat: faydası, yararı kesin olan işler için kullanılır. **Mevhum mazarrat ise;** gerçekte olmayan, ancak var kabul edilen muhtemel zararlar demektir.

Yapmak istediğimiz her hizmetin her faaliyetin, şüphesiz bizi bekleyen muhtemel olumlu veya olumsuz durumları olacaktır. Bu cümleyi, maslahatı, faydası kesin çok işler vardır ki "zararı da olabilir vehmiyle" terk etmenin doğru olmadığını anlıyoruz. Mesela; meyve yemek mutlak faydalıdır. Ancak soluk borusuna kaçması da zatında mümkündür. Bu ihtimalden dolayı meyveyi yemekten vazgeçmek elbette ki doğru değildir. İman'a Kuran'a hizmet etmek büyük bir ibadet ve sevaptır. Bu hizmeti yapar iken dava arkadaşlarımızla bir takım sürtüşmeler yaşayıp günaha girerim ihtimaliyle hizmeti terketmek elbetteki doğru değildir. Lemaatta ifade edilen bu vecizenin devamında şöyle diyor:

"Sana lâzım hareket; netice Allah'ındır. İşine karışılmaz. Allah çeker abdini meydan-ı imtihana, 'Böyle yaparsan eğer, böyle yaparım ben.' der. Abd ise hiç yapamaz Allah'ını tecrübe. 'Rabbim muvaffak etsin, ben de bunu işlerim.' dese, tecavüz eder."(1)

Anlaşılan, dünya ve ahiretimiz noktasında yapmak istediğimiz her işte mutlaka zatında muhtemel zararları olacaktır. Bu muhtemel zararlardan dolayı yapmamız gereken Allah'a tevekkül edip işimize devam etmektir.

Yine Üstadımız'ın Yirmi Birinci Söz'deki şu ifadesi de mevzumuza ışık tutar kanaatindeyiz.

"Halbuki, ilm-i kelâmın kaidelerindedir ki; imkân-ı zâtî ise, yakîn-i ilmîye münâfi değil ve zarûret-i zihniyeye zıddiyeti yoktur. Meselâ, şu dakikada Karadeniz'in yere batması, zâtında mümkündür ve o imkân-ı zâtî ile muhtemeldir. Halbuki, yakînen o denizin yerinde olduğunu hükmediyoruz, şüphesiz biliyoruz; ve o ihtimâl-i imkânî ve imkân-ı zâtî, bize şek vermez, bir şüphe getirmez, yakînimizi bozamaz. Meselâ, şu güneş, zâtında mümkündür ki, bugün gurûb etmesin veya yarın tulû etmesin. Halbuki, bu imkân, yakînimize zarar vermez, şüphe getirmez."(2)

Dipnotlar:

- (1) bk. [Sözler, Lemeât.](#)
(2) bk. [age., Yirmi Birinci Söz.](#)